

των καὶ ἔτρεφεν ἄσπονδον μίσος καθ' ὅλου τοῦ γένους τῶν γάτων.

Εἶχε πᾶν πλεόν τὸν πρῶτον ὕπνον, ὅτε αἰφνης ἐξύπνησεν ἀπὸ ἑνα θόρυβον, συνήθη μὲν εἰς τὰς ἀκοάς του, ἀλλ' ὅστις τῶρα τὸν ἔκαμνε νὰ φοβικίσῃ. Ὁ θόρυβος αὐτὸς ἦτο γρυλισμοὶ ἀποτρόπαιοι ἀλληλοσπαρχομένων γάτων. Εἶχε λησμονήσει τὸ ψάρι, καὶ διὰ νὰ μὴ διακόψῃ τὸν ὕπνον του: «Ἄς τοὺς κι' ἄς ρα-γωθοῦνε, κακοχρονονάχουν!» ἐσκέφθη καὶ ἐστράφη ἀπὸ τὴν ἄλλην πλευράν. Καὶ ἡ σκέψις αὐτὴ ἀνετάραξε φαίνεται, τὴν ἤρεμον διάνοιάν του, καὶ ἐκ τῆς ταραχῆς ταύτης ἀνέκυψεν ἡ ἀνάμνησις τῆς συναγρίδος. «Βρὲ διάβουλε, ἐσκέφθη, ἔχει γούστο νὰ ἐκλίσσῃ ἐξω στὸ μπαλκόνι καμμιὰ γάτα!» Καὶ ἀλλόφρων, μ' ὅλον τὸν ὄγκον του, ἀνεπήδησεν ἐλαφρὸς καὶ εὐκίνητος ἐκ τῆς κλίνης του καὶ μὲ τρία τέσσαρα ἄλματτα, ἀσθμαίνων, εὐρέθη πλησίον τῆς θύρας τοῦ ἐξώστου. Ὁ θόρυβος ἔπαυσεν αὐτοστιγμῇ. Στρέφει τὸ κλειδί καὶ ἀνοίγει μὲ ὀρμὴν τὴν θύραν, ἐξ αὐτῆς δὲ ἐξορμῶσι καὶ περιπλέονται εἰς τοὺς πόδας του ὡς δαιμονιώντες, ὅχι ἕνας πλεόν, ἀλλὰ τρεῖς τέσσαρες γάτοι καὶ τρέπονται εἰς ἄτακτον φυγὴν. Τὰ ἔχασεν ὁ κύρ Γιάννης. Ἐστάθη ὡς κεραυνόπληκτος. Οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας του ἐκτυποῦσαν ὡς σφύρα ἐπὶ ἄκμονος. Συνῆλθε τέλος καὶ ἔριψεν ἔν βλέμμα εἰς τὴν λεάνην, ἀλλὰ τί νὰ ἰδῇ! Ἡ καταστροφὴ ἦτο πλήρης. Οἱ τρισκατάρτοι οὐτε κοκκίλακι δὲν ἄφρασαν· σύντομος ἔρευνα τὸν ἔπεισεν ὅτι αὐτὸς μόνος ἦταν ὁ αἴτιος νὰ μεταιωθῶν τόσα ὄνειρα, διότι, ἂν, ὅταν ἀπέθεσε τὴν συναγρίδα ἐπὶ τῆς μαρμαρίνης πλακῶς τοῦ ἐξώστου, ἔρριπτεν ἔν βλέμμα ὕπισθεν τῶν γαστρῶν θ' ἀνεκάλυπτεν τοὺς δι' ἄλλον ἵσως λόγον ἰδικόν των, παραμένοντας ἐκεῖ γάτους. — «Μωρὲ κρίμα στὴ συναγρίδα!» ἠρέσθη νὰ ψιθυρίσῃ ὁ κύρ Γιάννης καὶ ἡτοιμάζετο νὰ ἀποσυρθῇ καὶ πάλιν εἰς τὸν κοιτῶνά του, ὅτε ἐπὶ τινος παραθύρου ἀνοικτοῦ, βλέποντος εἰς τὴν αὐλὴν, παρατηρεῖ κάτι πού ἐμαύριζε — γάτον βέβαια, ὁ ὁποῖος τοῦ ἐφάνη ὅτι ἔγλυφε τὰ πόδια του. — «Ἄ, κλέφτη, διελογίσθη, νὰ σοῦ δείξω ἐγώ.»

Πετὰ τὰς ἐμβάδας του, ἀρπάζει μίαν καλοκαιρινὴν ὀμβρέλαν, πού ἐκρέματο ἐκεῖ που καὶ ἀκροποδητὶ καταρθώνει νὰ πλησιάζῃ χωρὶς νὰ ἐννοηθῇ εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου, ἐξ ἧς τὸ παράθυρον δὲν ἀπείχε πολὺ. Ἐστάθη ἔν δευτερόλεπτον διὰ νὰ καταστειλῇ τὴν ταχεῖαν ἀναπνοήν του, εἰτα ἐσήκωσε τὴν ὀμβρέλαν ἀπὸ τὸ κάτω μέρος, ἀνέπνευσεν ὅσον ἡδυνήθη ἀέρα διὰ νὰ καταστήσῃ τὸ κύπημα ὅσον τὸ δυνατὸν βαρύτερον καὶ ἐξύγισε τὴν λαβίδα τῆς ὀμβρέλας οὕτως, ὥστε αὕτη νὰ καταπέσῃ εὐθέως κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ γάτου...

Ἄλλ' ὁ κύρ Γιάννης δὲν ἦτο κακὸς ἄνθρωπος· καὶ ἐνῶ ἦτο ἐτοιμὸς νὰ καταφέρῃ τὴν ὀμβρέλαν, συνησθάνθη τὸ κακὸν τὸ ὅποιον ἐμελλε νὰ διαπραχθῇ εἰς ἔν ζῶον, τὸ ὅποιον, ὅσον κλέφτικο καὶ ἂν ὑποτεθῇ

ὅτι ἦτο, εἰς αὐτὴν ὅμως τὴν περίστασιν δὲν ἔπαιε καθόλου. Ἐπρεπε νὰ ἦτο λογικὸν ζῶον καὶ ἀκόμη χορτασμένον μάλιστα, διὰ νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὸν πειρασμὸν τῆς ἀνυπερασπίστου καὶ ἀπροφυλάχτου συναγρίδος καὶ νὰ καθήσῃ ἐκεῖ εἰς τὴν γωνίαν τοῦ ἐξώστου, καὶ νὰ σκεφθῇ ἂν πρέπη νὰ τὴν πειράξῃ. Ἐπειτα αὐτὸ δὲν ἦτο μόνον· εἰμπορεῖ νὰ μὴ ἔκκευε αὐτὸ τὴν ἀρχή, εἰμπορεῖ μάλιστα, ὅταν εἶδε τοὺς συντρόφους του νὰ καταχειρίσων τὴν συναγρίδα, νὰ τοὺς ὑπέμνησε τὸ βέβηλον τῆς πράξεώς των καὶ τὴν ἀναμένουσαν αὐτοὺς τιμωρίαν. Ἐπειτα νὰ ἰδοῦμεν ἂν ἦτο καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος εἰς τὴν θέσιν τῶν γάτων, θὰ εἶχε τὴν δύναμιν τάχα νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὸν πειρασμόν; Ὑστερὰ δὲ εἶνε φανερὰ ἡ ἀθωότης τοῦ ζώου, ἀφοῦ κἀκεῖται ἐκεῖ εἰς τὸ παράθυρον ἀφοβὸν καὶ ἀμέριμον. Ὁ ἐνοχὸς φεύγει, κρύπτεται. Ἐπειτα καὶ τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς — ζῶον εἶνε, βρὲ ἀδελφέ!»

Καὶ οἱ τεταμένοι μυόνες τῶν χειρῶν τοῦ κύρ Γιάννη βαθυμηδὸν ἤρξαντο χαλαροῦμενοι.

— «Καὶ μὲν ταῦτα τὰ δικαιολογητικὰ, διελογίζετο ὁ κύρ Γιάννης, ἐγὼ ἔχασα τὴν συναγρίδα. Τί ἤθελε, ἀδερφέ, ὁ γάτος στὸ μπαλκόνι; Ἐπὶ τέλους τί δουλειὰ εἶχε σὲ ξένο σπῆτι; Τί μὲ μέλει ἐμένα ἂν δὲν τὴν ἔφαγε αὐτὸς καὶ τὴν ἔφαγαν ἄλλοι; Ἐχασα ἐγὼ ἕνα τέτοιο σπάνιο ψάρι!» Καὶ οἱ μὺς ἐνετάθησαν καὶ πάλιν ἡ ὀμβρέλα ἤρξατο ὑψουμένη. «Ὅπως δῆποτε, πρέπει νὰ τὸν τιμωρήσω τὸν ἄθλιον διὰ τὸ κακὸν ποῦ μοῦ ἐγένεε, ἐσκέφθη ὁ κύρ Γιάννης, καὶ ἄς πληρώσῃ αὐτὸς καὶ διὰ τοὺς ἄλλους. Θὰ τὸν σπρώξω ἔτσι μὲ τὴν ἄκραν τῆς ὀμβρέλας νὰ πέσῃ κάτω εἰς τὴς πλακάς τῆς αὐλῆς, καὶ ὅ,τι γείνη ἄς γείνη».

Καὶ χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ πῶς, δίδει μίαν ὠθησιν εἰς τὴν κοιλίαν τοῦ γάτου μὲ τὴν ἄκραν τῆς ὀμβρέλας καὶ τὸ παράθυρον ἐκενώθη...

Ἄλλ' αὐτοστιγμῇ ἀκούει κάτω εἰς τὰς πλακάς τῆς αὐλῆς ἕνα κρότον, πού τὸν ἔκαμε νὰ σκάσῃ στὰ γέλοια, καὶ, ἂν ζῇ ὁ κύρ Γιάννης ἀκόμα θὰ γέλα...

Ὁ γάτος... δὲν ἦτο παρὰ κουμάρι μὲ νερό, πού τὸ εἶχε βάλει ἀφ' ἐσπέρας, ἡ Μαρίνη στὸ παράθυρον νὰ κρυώσῃ.

ΑΓΑΘΟΚΛΗΣ Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ.

Ἀθῆναι.

ΕΧΑΘΗ

Ἀκριβῶς παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ πεζοδρομίου, ἦτο τοποθετημένον τὸ κάρρον τῆς Δημαρχίας, ὁ καρραγωγέως πήγαινε καὶ ἤρχετο ἐκκενώνων εἰς αὐτὸ τὰ πλήρη ἀκαθαρσιῶν δοχεῖα, τὰ ὅποια ἐτοποθετήσεν παρὰ τὸν οὐδὸν τῆς θύρας, εὐτραφῆς ὑπηρετρία, ἐτοιμαζομένη νὰ τῷ προσφέρῃ τεμάχιον ἄρτου διὰ τὸν κόπον του.

Τυχαιῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸ κάρρον ἔστρεψα

— «Α! τί ὥρσιον γαρύφαλλον ἀνέκραξα! — καὶ τῷ ὄντι ἐρυθρόν γαρύφαλλον, ἐκτάκτου ὥραιότητος, εἶχε προσελκύσει τὴν προσοχὴν μου· ἡ ὥραιότης του καθίστα ἥττον ἀπεχθεὶς τοὺς παρκαλειμένους τῶν ἀκαθαρσιῶν σωρούς. Ἐνόμιζε κανεῖς, ὅτι διεμαρτύρετο διὰ τὴν θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὗρίσκετο καὶ ὅτι ἐπεκαλεῖτο τὸ ἔλεος καὶ τὸ θεῖον καὶ τὸ ἀνθρώπινον, διὰ νὰ τὸ σώσουν.

Μὲ εἴλκυσε, μὲ ἐμάγευσε, δὲν ᾔθελον νὰ ἐξετάσω τὴν προέλευσίν του τὸ πῶς καὶ πῶς τὸ περικαλλές του Διὸς ἄνθος, ὁ εὐνοούμενος τοῦ Λιναίου Διάνθους, ἐφθασεν εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν· ἐγὼ ἔβλεπον μίαν καλλονὴν ἑκπαγλόν, ἀποπνέουσιν ὅλον τὸ ἄρωμα νεαροῦ ἄνθους, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὸς ὁ βόρβορος δὲν ἠδυνήθη νὰ κηλιδώσῃ. Ἦπλωσα τὴν χεῖρα νὰ τὸ ἀρπάσω, νὰ τὸ σώσω. Ἦ χεῖρ ὅμως τοῦ κροταλῶντος ἡ ἀμείλικτος καὶ δεύτερον δροχεῖον ἀκαθαρσιῶν ἐπὶ τοῦ εἰδώλου μου ἐπέχυσε. Τετέλεσται, ἐψιθύρισα, δὲν εἶχε τύχην, ἐτάφη διὰ παντὸς ὑπὸ τὴν ἀθλιότητα ἡ καλλονή, καὶ ἂν τώρα κανεῖς τολμήσῃ νὰ τὴν σώσῃ, φεῦ θὰ καταρρυπανθῇ.

ΤΡΙΠΤΟΛΕΜΟΣ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Τὸ χάρισμα τοῦ μοχθηροῦ.

Ὁ κύρ-Γιάννης ὁ Τριαντάφυλλος εἶναι ὁ πιὸ πλούσιος ἄνθρωπος τοῦ τόπου, μὰ καὶ ὁ πιὸ ἐγωῖσθης, ὁ πιὸ φθονερός, ὁ πιὸ μοχθηρός. Ἐχει τόσα, πού κι' οὐλ' οἱ ἄλλοι μαζὺ μπορεῖ νὰ μὴν τᾶχανε. Δὲν τηράει παρὰ μόνον γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ γιὰ ὅλον τὸν ἄλλον κόσμον δὲν δίνει τρία λεφτά· ἀμὰ ἰδῇ κανέναν νᾶχῃ τίποτα καλὸ τὸν ἐζηλεύει καὶ τὸν φθονεῖ κι' ἀμὰ μπορεῖ νὰ κάμῃ κανενὸς κακὸ τὸ κάνει μ' ὅλη τὴν καρδίαν καὶ μὲ πολλή του εὐχαρίστηση.

Κοντὰ στὸ σπίτι του, κόντζαμαν παλάτι, εἴτανε κατὰ ἄλλα χαμηλὰ σπιτάκια, καλυθούλες καὶ σὲ μιὰ ἀπ' αὐτὰς πῆγε καὶ κάθισε μιὰ μέρα ἕνας φτωχός.

Τὸν ἐλέγανε μαστρο-Κωσταντῆ κι' εἴτανε τσαγκάρης. Ἦταν ὅμως ἄνθρωπος πού ποτὲ δὲν ἔβανε μαράζι μέσα του. Καλὴ καρδίαν κι' ἀπικρατός. Ποτὲ δὲν τὸν εἶδαν νὰ εἶναι μαλωμένος, νὰ μαλώνῃ ἢ νὰ γρινιάζῃ. Ἀπὸ τὸ πρῶτ' ὥς τὸ βράδυ δούλευ' ἀδικοποῖα, μὰ οὐλο μὲ τὸ γέλοιο καὶ τὸ τραγοῦδι στὸ στόμα, μὲ τὰ χωρατὰ του καὶ μὲ τ' ἀστεῖα του. Κι' ἀπὸ ὑγείαν θηρίο. Χειμῶνα καλοκαίρι φόραγε τὰ ἴδια ρούχα. Τὰ μάγουλά του ροδοκοκκινίζανε σὰν μῆλο καὶ τὰ γυνὰ χέρια του, κρεατωμένα καὶ χοντρά ὅπως εἴτανε, δειχναν ἄνθρωπο πού δὲν εἶχερε τί θὰ εἶπῃ ἀρρώστια.

Στ' ἀλήθεια εὐτυχισμένος ἄνθρωπος, εὐχαριστημένος ὅτι ἔβγανε τὸ καθημερινὸ του μὲ τὴ δουλειά του, ποτὲ του δὲ σκοτίστηκε γιὰ νὰ σκεφθῇ νὰ βγάλῃ παραπάνω, νὰ κάμῃ παράδες· ξένοιαστη ζωὴ, εὐτυχισμένη ζωὴ!

Ἦστερ' ἀπ' αὐτὰ καταλαβαίνετε πᾶς μὲ τί μάτι ὁ κύρ-Γιάννης ἔβλεπε τὸ μαστρο-Κωσταντῆ. Ἔσκασε ἀπὸ τὴ ζήλια τοῦ ὁ φθονερός νὰ βλέπῃ τέτιαν ἀνοιχτὴ καρδίαν, τέτιον ἀγέλιαστον ἄνθρωπο, αὐτὸς πού δὲν εἶχερε τί θὰ εἶπῃ γέλιο, πού τ' ἀχέει τοῦ ἔσταζε χολὴ καὶ φαρμάκι καὶ σὰν γύριζε κι' ἔβλεπε στὸν καθρέφτη τὰ χαλκοπρασινοσμένα σὰν τοῦ χτικιασμένου μούτρα του καὶ τηράγε τὰ χέρια του τὰ καλαμμένα — γιὰ τὴ κακία του δὲν τὸν ἄφινε νὰ πάρῃ ἀπάνου του — τοῦρχότανε νὰ ζουραθῇ. Ἀπὸ τὸ φθόνον του καὶ τὴ μοχθηρίαν του ἔχασε τὸν ὕπνον του κι' ἄλλο δὲ συλλογιζότανε νύχτα ἡμέρα παρὰ πῶς νὰ κάμῃ νὰ μὴν τὸν βλέπῃ ἔτσι χαρούμενο πάντα καὶ καλοκαρδισμένο.

Ζήτα, ζήτα, φαίνεται πῶς ἦρε τὸ μέσο, γιὰ τὴ μιὰ Κυριακὴ σηκώθηκε χαρούμενος κι' ἀφοῦ ντύθηκε κι' ἤπιε τὸν καφέ του, ἔστειλε ἕναν ὑπρέτην του νὰ φωνάξῃ τὸ μαστρο-Κωσταντῆ.

Ὁ μαστρο-Κωσταντῆς, μ' ὅλο πού πολὺ παραξενεύτηκε γιὰ τὸ προσκάλεσμα, σηκώθηκε καὶ πῆγε — πού νᾶχε κόψει τὸ πόδι του καλύτερα! — βάνοντας μὲ τὸ νοῦ του πῶς τί ξέρεις γιὰ τὴ δουλειὰ θὰ τὸν ἤθελε.

Ἀμὰ πῆγε ὁ κύρ-Γιάννης τὸν δέχτηκε μὲ τόση εὐγένεια καὶ μὲ τόση καλωσύνη καὶ καταδεχτικότη πού τὸν ἔκαμε νὰ τὰ χάσῃ. Σηκώθηκε, ἀμὰ τὸν εἶδε, τὸν ἔπιασ' ἀπ' τὸ χεῖρ καὶ ἀφοῦ τὸν ἐχαϊρέτησε τὸν προσκάλεσε νὰ καθίσῃ κοντά του.

— Κάτσε, τοῦ εἶπε, μαστρο-Κωσταντῆ.

— Εὐχαριστῶ, ἀφεντικό, δὲν πειράζει, στέκομαι ὀρθός.

— Κάτσε, ἀδερφέ, μὴν ντρέπῃσαι.

Ὁ μαστρο-Κωσταντῆς κάθισε πᾶς λέγοντας μὲ τὸ νοῦ του πῶς καλύτερος ἄνθρωπος ἀπὸ τὸν κύρ-Γιάννη δὲν μποροῦσε νὰ βρεθῇ... Ἀ' Αὐτοῦς ἀδερφέ, νὰ καταδεχθῇ νὰ τοῦ δώσῃ τὸ χεῖρ, νὰ τὸν καθίσῃ κοντά του καὶ νὰ τὸν εἰπῇ ἀδερφό. Τέτιος ἄνθρωπος κει-πέρα μὲ τόση περιουσία... Τί, εἶναι μικρὸ πρᾶγμα μαθές;... Δὲν μποροῦσε νὰ βρεθῇ καταδεκτικώτερος ἄνθρωπος ἀπ' αὐτόν!..

Ἀφοῦ ὁ μαστρο-Κωσταντῆς κάθισε, τοῦ λέει ὁ κύρ-Γιάννης:

Δὲ μοῦ λές, μαστρο-Κωσταντῆ, εἰς' εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴ δουλειὰ σου;

— Εὐχαριστημένος, ἀφεντικό, τὸ καθημερινὸ βγαίνει.

— Καὶ σὰν τί βγάνεις τὴν ἡμέρα;

— Μέρα μὲ τὴν ἡμέρα μιὰμιση δυὸ δραχμές.